

PENGARUH PENGGUNAAN INTERNET DAN JENIS GAYA KEIBUBAPAAN TERHADAP KESEJAHTERAAN SUBJEKTIF REMAJA

RICKLESS DAS

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2017**

PENGARUH PENGGUNAAN INTERNET DAN JENIS GAYA KEIBUBAPAAN TERHADAP KESEJAHTERAAN SUBJEKTIF REMAJA

RICKLESS DAS

PERPUSTAKAAN

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

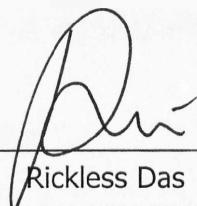
**TESIS INI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI SYARAT MEMPEROLEH IJAZAH
SARJANA SASTERA**

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2017**

PENGAKUAN

Tulisan ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya nyatakan sumbernya.

20 Februari 2017

Rickless Das
MA1311037T

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGESAHAN

NAMA : RICKLESS DAS
NO MATRIK : MP1311037T
TAJUK : PENGARUH PENGGUNAAN INTERNET DAN JENIS GAYA KEIBUBAPAAN TERHADAP KESEJAHTERAAN SUBJEKTIF REMAJA
IJAZAH : SARJANA SASTERA (PSIKOLOGI)
TARIKH VIVA : 25 OKTOBER 2016

DISAHKAN OLEH;

1. PENYELIA UTAMA

Dr. Ferlis Bin Bullare @ Bahari

Tandatangan

2. PENYELIA BERSAMA

Dr. Habibie Binti Hj Ibrahim

PENGHARGAAN

Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih saya ucapan kepada kedua-dua penyelia iaitu Dr. Ferlis Bin Bullare@Bahari dan Dr. Habibie Binti Hj Ibrahim kerana telah banyak memberi tunjuk ajar, bimbingan dan nasihat kepada saya sepanjang penyelidikan ini dijalankan. Ribuan terima kasih dan sepenuh penghargaan juga saya tujukan kepada semua pensyarah di Fakulti Psikologi dan Pendidikan, khususnya kepada Cik Agnes Sombuling, Pn. Jasmine dan Dr. Lailawati Bte Madlan dan semua pensyarah yang terlibat secara langsung dan tidak langsung serta sokongan dan dorongan yang telah diberikan kepada saya dalam menyiapkan penyelidikan ini.

Ucapan terima kasih turut ditujukan kepada Kementerian Pelajaran Malaysia, Pejabat Pelajaran Daerah Kota Kinabalu, Sekolah menengah yang terlibat dalam kajian ini atas kerjasama yang diberikan sepanjang penyelidikan. Tidak lupa juga kepada penilai-penilai dan ahli jawatankuasa pada setiap peringkat fakulti, pra viva dan viva serta rakan-rakan seperjuangan (Clarice, Walton, Lineker, Celestina, Allya, Kenson, Asong, Janice, Dalton dan Fattin) di Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah yang senantiasa memberi motivasi dan nasihat dalam penyelidikan ini.

Akhir kata ucapan terima kasih kepada ayah saya, Das Bin Kasang dan ibu saya, Satinah Salag, kakak (Clarie, Ciriza, Franancyca dan Drynonica), Abang (Stearly) dan Adik (Albrecht, Sozoly, Zerrald dan Axa Debbora (D) yang sentiasa memberi galakkan dan sokongan yang tidak ternilai khususnya dari segi kewangan, sokongan, doa dan pengorbanan sepanjang dalam pengajian saya. Sesungguhnya, segala puji dan syukur hanya untuk Tuhan dan segala kekurangan datang daripada saya sendiri. Sekian.

Rickless Das
MP1311037T

ABSTRAK

Peningkatan transformasi teknologi maklumat di Negara kita membawa impak yang besar kepada masyarakat. Seiring dengan perkembangan ini, remaja khususnya dilihat aktif dalam pelbagai kegiatan yang melibatkan internet. Kesannya, tahap penggunaan internet remaja semakin meningkat. Selain daripada itu, kesejahteraan subjektif remaja juga turut dipengaruhi. Menyedari isu ini, faktor gaya keibubapaan harus diteliti dalam dimensi penggunaan internet dan kesejahteraan subjektif ini. Oleh itu, kajian ini bertujuan untuk melihat pengaruh penggunaan internet dan gaya keibubapaan terhadap kesejahteraan subjektif remaja. Seramai 318 remaja di sekitar Kota Kinabalu terlibat dan kaedah kajian adalah berbentuk tinjauan iaitu soal selidik. Soal selidik yang digunakan adalah *Internet Addiction Test* (Hon, 2012) bagi melihat penggunaan internet remaja, *Parenting Questionnaire Authority* (Hamidah, 2013) untuk melihat jenis gaya keibubapaan dan tiga soal selidik untuk mengukur kesejahteraan subjektif remaja iaitu *Students' Life Satisfaction Scale* oleh Huebner (1991) untuk melihat kepuasan hidup, *Subjective Happiness Scale* (Ferlis *et al.*, 2010) untuk melihat tahap kebahagiaan remaja dan *Positive and Negative Affect Scale* (Ferlis *et al.*, 2011) untuk melihat afek positif dan negatif remaja. Hasil kajian mendapat remaja dalam ketagihan internet sebanyak 18 kekerapan manakala golongan berisiko sebanyak 181 kekerapan dan pengguna normal sebanyak 119 kekerapan manakala tahap kesejahteraan subjektif dalam tahap sederhana. Secara keseluruhan, remaja mempersepsikan gaya keibubapaan ibu dan bapa mereka sebagai autoritatif manakala tahap kesejahteraan subjektif remaja secara keseluruhannya di tahap sederhana. Hasil analisis regresi hierarki pelbagai mendapat modal regresi yang mengandungi gaya keibubapaan ibu dan bapa autoritatif signifikan mempengaruhi kepuasan hidup dan afek positif remaja, manakala bapa autoritarian signifikan mempengaruhi kepuasan hidup dan afek positif remaja sementara ibu authoritarian dan bapa autoritatif signifikan mempengaruhi kebahagiaan remaja. Hasil interaksi gaya keibubapaan dan penggunaan internet mendapat gaya keibubapaan ($F_{(3,314)}=5.241$, $k<.05$) signifikan berperanan sebagai moderator dalam hubungan antara penggunaan internet dengan afek negatif ($\text{Beta}=.115$), ($t=2.062$), hasil yang sama didapati dalam kesaninteraksi gaya keibubapaan bapa authoritarian ($F_{(3,314)}=5.185$, $k<.05$) dan penggunaan internet terhadap afek negatif ($\text{Beta}=.113$), ($t=2.033$). Diharapkan penyelidikan ini dapat memberi sedikit sebanyak input yang berguna kepada masyarakat khususnya Kementerian Pelajaran Malaysia, Institusi Kekeluargaan dan pendidikan.

ABSTRACT

THE EFFECTS OF INTERNET USE AND PARENTING STYLES ON SUBJECTIVE WELL-BEING AMONG ADOLESCENTS

The advanced improvement of Information Technology Transformation in our country gives a big impact to the society. Along with this development, particularly adolescents are seen active in particular activities involving the Internet. Recently, the level of internet addiction among adolescents is increasing including the social networking sites and online games. In addition, the well-being of adolescents is also affected. Recognizing this issue, parenting styles factors should be investigated because parents play an important role in the current situation and determine how the children are controlled. Therefore, this study aimed to examine the effects of internet use and interaction with parenting styles on well-being among adolescents. A total of 318 adolescents in Kota Kinabalu are involved in this study. The methodology of the study is using questionnaires. The Internet Addiction Test (Hon, 2012) has been used to measure the adolescence's Internet usage, while Parenting Questionnaire Authority (Hamidah, 2013) questionnaire is to identify parenting styles among mothers and fathers and three questionnaires to measure subjective well-being which is Students' Life Satisfaction Scale by Huebner (1991), Subjective happiness Scale (Ferlis et al., 2010) and positive and negative affect Scale (Ferlis et al., 2011). The study discovers adolescents in the internet addiction ($n=18$), the risk groups ($n=181$) and normal user ($n=119$) while level of well-being is moderate. Overall, adolescents perceive parenting style of their parents as authoritative and hierarchical. Multiple regression analysis found in the model of regression containing the authoritative mothers and fathers thus significantly affect self-satisfaction, while authoritarian fathers significantly affect one's self-satisfaction and positively affect adolescents while maternal authoritarian and paternal authoritative significantly influence adolescent's happiness. The result of the interaction of parenting style and internet use found mothers authoritarian ($F_{(3,314)} = 5.241, p < .05$) significant role as a moderator in the relationship between the internet use and negative affect ($Beta = .115, t = 2.062$), similar effect was found in interaction father's authoritarian ($F_{(3,314)} = 5.185, p < .05$ and internet use toward negative affect ($Beta = .113, t = 2.033$). It is a hope that this research can provide some useful input to the community, especially the Ministry of Education, family and educational institutions.

KANDUNGAN

	Halaman
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xix

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	3
1.3 Permasalahan Kajian	7
1.4 Persoalan Kajian	12
1.5 Objektif Kajian	13
1.6 Kepentingan Kajian	14
1.7 Skop Kajian	15
1.8 Kesimpulan	15

BAB 2: SOROTAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	16
2.2 Pendekatan Teori	16
2.2.1 Teori <i>Bottom-Up</i> dan <i>Top-Down</i>	16
2.2.2 Teori Kebergantungan Media	19
2.2.3 Gaya Keibubapaan Mengikut Teori Baumrind	21

2.3	Sorotan Literatur	22
2.3.1	Kesejahteraan Subjektif Dalam Kalangan Remaja	23
2.3.2	Penggunaan Internet Dalam Kalangan Remaja	24
2.3.3	Jenis gaya keibubapaan	26
2.3.4	Pengaruh penggunaan Internet terhadap kesejahteraan Subjektif	27
2.3.5	Pengaruh gaya keibubapaan terhadap kesejahteraan subjektif remaja	29
2.3.6	Peranan Gaya keibubapaan sebagai moderator dalam hubungan penggunaan internet dan kesejahteraan subjektif	30
2.4	Kerangka Model Kajian	32
2.5	Definisi Konsep dan Operasi	34
2.5.1	Kesejahteraan Subjektif	34
2.5.2	Penggunaan Internet	36
2.5.3	Gaya Keibubapaan	38
2.5.4	Remaja	40
2.6	Hipotesis	42
2.6.1	Pengaruh penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif	42
2.6.2	Pengaruh gaya keibubapaan terhadap kesejahteraan subjektif	43
2.6.3	Kesan moderator jenis gaya keibubapaan ibu dalam hubungan antara penggunaan internet dengan kesejahteraan subjektif	44
2.7	Kesimpulan	45

BAB 3:METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	47
3.2	Reka Bentuk Kajian	47
3.3	Subjek Kajian dan Persampelan	47
3.3.1	Latar Belakang Responden	50
3.4	Lokasi Kajian	52

3.5	Alat Kajian	52
3.6	Ciri Psikometrik alat kajian	56
3.6.1	Kebolehpercayaan	57
3.7	Analisis Item	60
3.8	Kesahan Konstruk (Konvergen)	70
3.9	Tatacara Kajian	72
3.10	Analisis Data	72
3.11	Kesimpulan	73

BAB 4: KEPUTUSAN

4.1	Pengenalan	74
4.2	Pengujian Syarat Bagi Analisis Regresi	75
4.2.1	Nilai Ekstrem (<i>Outliers</i>)	75
4.2.2	Normaliti	76
4.2.3	Kelinearan dan multikolinearan	77
4.2.4	<i>Durbin-Watson</i>	80
4.3	Tahap Penggunaan Internet Dan Kesejahteraan Subjektif Dalam Kalangan Remaja	80
4.4	Jenis Gaya Keibubapaan Ibu Dan Bapa Yang Dipersepsikan Oleh Remaja	82
4.5	Pengaruh penggunaan internet dan gaya keibubapaan ibu dan bapa serta interaksi antara pembolehubah ini terhadap kesejahteraan subjektif	83
4.6	Pengaruh penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif remaja	84
4.6.1	Pengaruh penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	84
4.6.2	Pengaruh penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	84
4.6.3	Pengaruh penggunaan internet terhadap afek positif remaja	85
4.6.4	Pengaruh penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	85
4.7	Pengaruh gaya keibubapaan ibu dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif remaja	85

4.7.1 Pengaruh gaya keibubapaan ibu permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	86
4.7.2 Pengaruh gaya keibubapaan ibu autoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	87
4.7.3 Pengaruh gaya keibubapaan ibu autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	88
4.7.4 Pengaruh gaya keibubapaan ibu permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	91
4.7.5 Pengaruh gaya keibubapaan ibu authoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	92
4.7.6 Pengaruh gaya keibubapaan ibu autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	93
4.7.7 Pengaruh gaya keibubapaan ibu permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	95
4.7.8 Pengaruh gaya keibubapaan ibu authoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	96
4.7.9 Pengaruh gaya keibubapaan ibu autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	97
4.7.10 Pengaruh gaya keibubapaan ibu permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	99
4.7.11 Pengaruh gaya keibubapaan ibu authoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	100
4.7.12 Pengaruh gaya keibubapaan ibu autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif	102

4.8	Pengaruh gaya keibubapaan bapa dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif	104
4.8.1	Pengaruh gaya keibubapaan bapa permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	104
4.8.2	Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	105
4.8.3	Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kepuasan hidup remaja	106
4.8.4	Pengaruh gaya keibubapaan bapa permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	109
4.8.5	Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	110
4.8.6	Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap kebahagiaan remaja	111
4.8.7	Pengaruh gaya keibubapaan bapa permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	113
4.8.8	Pengaruh gaya keibubapaan bapa authoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	114
4.8.9	Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek positif remaja	115

4.8.10 Pengaruh gaya keibubapaan bapa permisif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	117
4.8.11 Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritarian dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	118
4.8.12 Pengaruh gaya keibubapaan bapa autoritatif dan kesan interaksi dengan penggunaan internet terhadap afek negatif remaja	120
4.9 Kesimpulan	122

BAB 5: PERBINCANGAN

5.1 Pengenalan	127
5.2 Tahap Kesejahteraan Subjektif Dalam Kalangan Remaja	127
5.3 Tahap Penggunaan Internet Dalam Kalangan Remaja	129
5.4 Jenis Gaya Keibubapaan Ibu Dan Bapa Yang Dipersepsikan Oleh Remaja	132
5.5 Pengaruh Penggunaan Internet Terhadap Kesejahteraan Subjektif	135
5.6 Pengaruh Gaya Keibubapaan Terhadap Kesejahteraan Subjektif	138
5.7 Kesan Interaksi Jenis Gaya Keibubapaan Ibu Dan Bapa Dalam Hubungan Antara Penggunaan Internet Dengan Kesejahteraan Subjektif	141
5.8 Kesimpulan	144
5.9 Implikasi kajian	146
5.10 Limitasi kajian	148
5.11 Cadangan Masa Hadapan	149
5.12 Kesimpulan akhir	150

RUJUKAN

151

LAMPIRAN

172

SENARAI JADUAL

Halaman

Jadual 1.1:	Statistik capaian komuniti mengikut negeri di Malaysia pada tahun 2013	5
Jadual 1.2:	Statistik penggunaan internet remaja mengikut tahap pendidikan pada tahun 2011 dan 2012	6
Jadual 3.1:	Jumlah Sampel Yang Diperlukan Mengikut Tingkatan	49
Jadual 3.2:	Tahap persampelan rawak mudah	49
Jadual 3.3:	Latar belakang responden	51
Jadual 3.4:	Pengagihan item <i>Parenting Authority Questionnaire (PAQ)</i> mengikut gaya keibubapaan ibu dan bapa.	55
Jadual 3.5:	Pengagihan item <i>Positive and Negative Affect (PANAS)</i>	56
Jadual 3.6:	Kebolehpercayaan alat kajian <i>Internet Addiction Test (IAT)</i>	57
Jadual 3.7:	Penilaian tahap kebolehpercayaan konstruk dalam alat kajian <i>Parenting Authority Questionnaire (PAQ)</i> – Ibu dan bapa.	59
Jadual 3.8:	Penilaian tahap kebolehpercayaan konstruk dalam alat kajian Kesejahteraan subjektif.	60
Jadual 3.9:	Korelasi item keseluruhan bagi alat kajian <i>Internet Addiction Test (IAT)</i>	62
Jadual 3.10:	Korelasi item keseluruhan bagi alat kajian <i>Parenting Authority Questionnaire (PAQ)</i> - IBU	64
Jadual 3.10b:	Korelasi item keseluruhan bagi alat kajian <i>Parenting Authority Questionnaire (PAQ)</i> -BAPA	66
Jadual 3.11:	Kesejahteraan Subjektif (SLSS, PANAS dan SHS)	70
Jadual 3.12:	Kesahan konstruk <i>Parenting Authority Questionnaires (PAQ)</i> - Ibu dan bapa	70
Jadual 3.13:	Kesahan konstruk kesejahteraan subjektif (kepuasan hidup, afek positif, afek negatif dan kebahagiaan)	71
Jadual 3.14:	Tatacara kajian tinjauan	72

Jadual 4.1:	Analisis nilai ekstrem bagi konstruk gaya keibubapaan dan kesejahteraan subjektif	75
Jadual 4.2:	Taburan Normaliti bagi pembolehubah-pembolehubah kajian	76
Jadual 4.3a:	Analisis linearity dan multicollinearity bagi hubungan di antara penggunaan internet, gaya keibubapaan ibu terhadap kesejahteraan subjektif	78
Jadual 4.3b:	Analisis linearity dan multicollinearity bagi hubungan di antara penggunaan internet, gaya keibubapaan bapa terhadap kesejahteraan subjektif	79
Jadual 4.4:	Analisis statistik <i>Durbin-Watson</i> bagi setiap analisis moderator	80
Jadual 4.5:	Tahap penggunaan internet kesejahteraan subjektif remaja	81
Jadual 4.6:	Jenis gaya keibubapaan ibu dan bapa yang dipersepsikan oleh remaja	82
Jadual 4.7:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan ibu terhadap kepuasan hidup remaja	90
Jadual 4.8:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan ibu terhadap kebahagiaan remaja	94
Jadual 4.9:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan ibu terhadap afek positif remaja	98
Jadual 4.10:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan ibu terhadap afek negatif remaja	103
Jadual 4.11:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan bapa terhadap kepuasan hidup remaja	108

Jadual 4.12:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan bapa terhadap kebahagiaan remaja	112
Jadual 4.13:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan bapa terhadap afek positif remaja	116
Jadual 4.14:	Analisis regresi hierarki bagi hubungan di antara penggunaan internet dan gaya keibubapaan bapa terhadap afek negatif remaja	121
Jadual 4.15:	Keputusan analisis mengikut hipotesis kajian	122

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI RAJAH

Halaman

Rajah 2.1:	Perbandingan tiga dimensi motivasi individu	20
Rajah 2.2:	Proses teori kebergantungan media berlaku.	21
Rajah 2.3:	Dimensi gaya keibubapaan mengikut Baumrind.	22
Rajah 2.4:	Kerangka Model Kajian Pengaruh Penggunaan Internet Dan Jenis Gaya Keibubapaan Terhadap Kesejahteraan Subjektif Remaja	33
Rajah 3.1:	Kaedah ' <i>Standard' Back Translation</i> (Tamanin <i>et al.</i> , 2002)	53
Rajah 4.1:	Penerangan model dan pembolehubah terlibat dalam analisis regresi hierarki pelbagai	83
Rajah 4.2:	Kesan Moderator ibu Autoritarian Dalam Hubungan Di Antara penggunaan internet Dengan Kesejahteraan subjektif	101
Rajah 4.3:	Kesan Moderator Bapa Autoritarian Dalam Hubungan Di Antara Penggunaan Internet Dengan Afek Negatif	115

SENARAI SINGKATAN

IAT	-	<i>Internet Addiction Tests</i>
SLSS	-	<i>Student Life Satisfaction Scale</i>
SHS	-	<i>Subjective Happiness Scale</i>
PANAS	-	<i>Positive and Negative affects Scale</i>
PAQ	-	<i>Parenting Authority Questionnaire</i>
IU	-	Penggunaan Internet
Hs	-	Kebahagiaan
LS	-	Kepuasan hidup
PA	-	Afek Positif
NA	-	Afek Negatif
I.per	-	Ibu Permisif
I. rian	-	Ibu Autoritarian
I. Auto	-	Ibu Autoritatif
B.per	-	Bapa Permisif
B. rian	-	Bapa Autoritarian
B. Auto	-	Bapa Autoritatif

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Kesejahteraan subjektif merupakan elemen penting dalam perkembangan positif manusia. Perspektif menyeluruh mengenai kesejahteraan subjektif merangkumi aspek-aspek positif kehidupan manusia seperti kepuasan hidup, kebahagiaan dan pengalaman afek positif dan afek negatif (Diener, 1984). Dalam beberapa tahun ini, remaja kerap kali dikaitkan dengan masalah melibatkan kesejahteraan subjektif mereka. Proses perkembangan anak-anak dan remaja banyak mempengaruhi kesejahteraan subjektif mereka kerana peringkat remaja merupakan fasa yang istimewa disebabkan pencarian identiti dan pembentukan kesejahteraan subjektif yang kompleks (Nordlander dan Stensota, 2014). Ini disokong oleh Goldbeck *et al.*, (2007) yang mendapat golongan remaja yang berumur dalam lingkungan 11 hingga 16 tahun mempunyai tahap kebimbangan yang tinggi. Kesejahteraan subjektif tidak seharusnya dikaji dengan memfokuskan kepada pencapaian anak-anak pada masa hadapan tetapi harus dikaji dari pelbagai aspek khususnya kesihatan dan sumber kesejahteraan subjektif remaja sendiri (Ben-Arieh 2001).

Internet merupakan salah satu faktor yang mempengaruhi kesejahteraan subjektif (Nie *et al.*, 2015). Akibat peningkatan keupayaan internet, kesejahteraan subjektif golongan remaja turut terpengaruh kerana ramai golongan remaja yang terlibat dalam dunia jenayah siber (Nie *et al.*, 2015). Yong (2011) mendapat ketagihan internet di Malaysia sepatutnya dikaji secara terperinci dalam bidang psikologi patologi iaitu kajian yang berkaitan dengan kesihatan mental penggunaan internet secara berlebihan yang turut mengundang gejala kemurungan dan masalah mental yang lain.

Dahulu penggunaan internet hanya bergantung pada sebuah komputer, kini internet juga mampu diakses dengan menggunakan telefon pintar yang mempunyai perisian perkhidmatan internet tanpa wayar (*Internet Society Global Internet Report*, 2015). Tambahan lagi, program kerajaan dalam memperkasakan sistem capaian internet di seluruh negeri di Malaysia giat dibangunkan seperti Pusat Internet 1Malaysia (PI1M), Pusat Jalur Lebar Komuniti Kecil (mini PJK), Perpustakaan Jalur Lebar 1Malaysia dan Kampung Tanpa Wayar 1Malaysia (Buletin Kementerian Komunikasi Dan Multimedia Malaysia, 2013).

Kesan penggunaan internet berterusan kepada kesejahteraan subjektif remaja haruslah dilihat secara menyeluruh dengan mengaitkan peranan gaya keibubapaan kerana ianya menentukan bagaimana anak-anak itu dikawal. Baumrind (1971) yang mengkategorikan gaya keibubapaan kepada tiga kategori iaitu permisif, autoritarian dan autoritatif dengan peranan, tanggungjawap dan jenis ikatan antara ibubapa dengan anak. Kategori gaya keibubapaan seperti permisif, authoritarian dan autoritatif ini mempunyai sumbangan tertentu dalam mendorong dan mengawal remaja untuk melayari internet. Terdapat kajian yang mengaitkan gaya keibubapaan mempunyai hubungan signifikan dalam ketagihan internet remaja seperti Dogan *et al.*, (2015) yang mendapati peranan gaya keibubapaan menjadi peramal dalam keceluaran internet remaja. Manakala Onder (2012) mendapati peranan gaya keibubapaan dapat mempengaruhi kesejahteraan subjektif. Oleh itu, adalah penting untuk melihat peranan interaksi gaya keibubapaan dan penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif remaja.

Bab ini akan menerangkan tentang latar belakang kajian mengenai kesejahteraan subjektif dalam kalangan remaja, keupayaan internet di Malaysia serta peranan gaya keibubapaan secara umumnya. Di samping itu, bab ini juga akan menjelaskan latar belakang kajian, permasalahan kajian, persoalan kajian, tujuan kajian, kepentingan kajian, skop kajian dan kesimpulan.

1.2 Latar Belakang Kajian

Kesejahteraan subjektif remaja mudah terpengaruh dengan penggunaan internet secara positif atau negatif (Nie *et al.*, 2015). Lin dan Gau (2013) menyatakan bahawa individu yang ketagihan internet boleh membawa kepada masalah keluarga, kemurungan dan tekanan. Selain itu, penggunaan internet ini memberi kesan kepada kurang masa tidur yang membawa kepada keletihan, tahap pencapaian yang rendah, kerja rumah yang bertambah dan menyumbang kepada tingkah laku bermasalah. Kajian mengenai hubungan kesejahteraan subjektif dengan penggunaan internet banyak dipersoalkan dalam Penard *et al.*, (2013) yang menyatakan pengguna yang kerap menggunakan internet mempunyai kepuasan hidup yang tinggi berbanding pengguna yang jarang menggunakan internet. Akin (2012) pula mendapati kebahagiaan subjektif bersifat negatif sebagai peramal kepada ketagihan internet namun, kehadiran subjektif vitaliti iaitu perasaan penuh bertenaga mendorong sumber dalaman individu mempengaruhi hubungan kebahagiaan subjektif dan ketagihan internet.

Johari dan Raja (2012) mendapati laman web berkaitan seks dan pornografi merupakan laman web yang kerap dikunjungi oleh remaja di Malaysia sepanjang tahun 2009 iaitu pada tempat keempat dan kelima daripada 100 keseluruhan laman web. Bahan pornografi yang terlalu mudah dibeli dan diakses menerusi internet menyebabkan remaja mudah mendapatkannya (Mazlina, 2012). Kesannya, tingkah laku seksual dalam kalangan remaja meningkat dan mempengaruhi masalah kesihatan mental seperti mana dapatan Balan (2013) yang mendapati terdapat hubungan positif yang signifikan antara tingkah laku seksual dengan masalah kesihatan mental.

Pelajar yang terlibat dalam tingkah laku seksual juga tergolong dalam masalah kesihatan mental seterusnya mempengaruhi kesejahteraan subjektif remaja kerana Parameshvara (2010) menyatakan kepuasan hidup adalah faktor penentu kepada kesihatan mental. Dalam mengupas mengenai perkaitan diantara kesihatan mental dan penggunaan internet, Naib Pengurus yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia (MCPF) Tan Sri Lee Lam Thye menyatakan bahawa impak negatif berkaitan internet juga tidak dinafikan sering berlaku seperti lalai ketika

menggunakan media sosial, permainan video dan perjudian dalam talian, menonton video lucu boleh menjelaskan kesihatan mental remaja (Utusan Online, Oktober 2012).

Masalah kesihatan mental dalam kalangan kanak-kanak dan remaja di Malaysia berada pada tahap membimbangkan malah bilangannya semakin menunjukkan peningkatan yang turut mengganggu kesejahteraan subjektif remaja akibat daripada penggunaan internet yang kerap. Ini dinyatakan oleh bekas Menteri Kesihatan, Datuk Seri Liow Tiong Lai berdasarkan statistik Kajian Kesihatan dan Morbiditi Kebangsaan yang mendapati masalah kesihatan mental golongan kanak-kanak dan remaja telah meningkat daripada 13 peratus pada 1996 kepada 20 peratus pada tahun 2011. Beliau turut mengaitkan peranan ibubapa yang tidak mempunyai masa untuk anak turut menyumbang kepada masalah kesihatan mental kanak-kanak dan remaja. Berikut adalah kenyataan beliau semasa merasmikan Sambutan Hari Kesihatan Mental Sedunia Peringkat Kebangsaan di Taman Tasik Permaisuri pada tahun 2012 (*Utusan Online*, Oktober 2012).

...pengaruh internet dan teknologi komunikasi di samping faktor kesibukan ibu bapa dijangka terus membawa kepada peningkatan peratusan masalah kesihatan mental. Remaja kini terpengaruh dan menghabiskan banyak masa dengan internet dan teknologi komunikasi terkini yang menyebabkan mereka semakin kurang berinteraksi dan berkomunikasi terutama bersama keluarga. Ini menyebabkan semakin terhakisnya sistem sokongan sosial termasuk dorongan dan sokongan keluarga lalu mendorong kepada kemurungan yang merupakan satu daripada penyakit mental...

Dalam melihat pengaruh penggunaan internet terhadap kesejahteraan subjektif remaja, penglibatan remaja secara aktif dalam penggunaan internet bermula dengan program kerajaan melalui jalur lebar Pusat Internet 1Malaysia (PI1M) yang merupakan antara projek yang terawal di bawah inisiatif Program Pemberian Perkhidmatan Sejagat (PPS) yang pertama telah dibina pada tahun 2007 (Bulletin Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia, 2013). Program ini membawa impak sosial dan juga ekonomi kepada masyarakat, namun turut membawa penglibatan golongan remaja dalam penggunaan internet kerana kemudahan mengakses dan kemampuan untuk memiliki telefon bimbit yang

mempunyai aplikasi *Wi-Fi* adalah tinggi. Tambahan lagi, internet pada masa sekarang bukan lagi sebagai kehendak tetapi suatu keperluan dengan melihat kepada peranannya dalam pelbagai bidang khususnya akademik, pengiklanan, urusniaga, sosial dan penyampaian media yang berkesan (Bulletin Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia, 2013)

Perincian data penggunaan internet isi rumah daripada Buku Maklumat Statistik (2013) mendapat terdapat peningkatan yang positif langganan jalur lebar dan internet oleh isi rumah serta program yang dianjurkan oleh kerajaan seperti kampung tanpa wayar yang giat dilakukan sejak 2007. Jadual 1.1 menunjukkan capaian komuniti meliputi Pusat Internet 1Malaysia (PI1M), Pusat Jalur Lebar Komuniti Kecil (mini PJK), Perpustakaan Jalur Lebar 1 Malaysia dan Kampung Tanpa Wayar 1Malaysia pada tahun 2013 mengikut negeri di Malaysia.

Jadual 1.1 : Statistik capaian komuniti mengikut negeri di Malaysia pada tahun 2013

Negeri	Pusat Internet 1Malaysia (PI1M)		Pusat Jalur Lebar Komuniti Kecil (mini PJK)	Perpustakaan Jalur Lebar 1 Malaysia	Kampung Tanpa Wayar 1 Malaysia
	Bilangan pusat	Ahli			
Johor	49	62443	8	6	560
Kedah	33	25549	7	17	246
Kelantan	29	21419	10	11	176
Melaka	16	10370	2	5	159
Negeri Sembilan	22	17933	3	7	230
Pahang	51	37840	11	6	429
Perak	22	16004	11		279
Perlis	3	3816			48
Pulau pinang			1		25
Selangor	20	16297	6	11	188
Terengganu	24	17818	6	9	205
Sabah	49	51698	23	1	890
Sarawak	45	40622	33	26	919
WP KL	1	922			9
WP Labuan					18
WPPutrajaya					4
Jumlah	364	322841	121	99	4385

*Sumber: Buku Maklumat Statistik (Q4-2013) oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia

Statistik oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia pada tahun 2011 dan 2012 jelas menunjukkan bahawa terdapat peningkatan yang ketara penggunaan internet dalam kalangan remaja dalam dua tahun tersebut. Jadual 1.2 menunjukkan statistik penggunaan internet remaja mengikut tahap pendidikan pada tahun 2011 dan 2012.

Jadual 1.2 : Statistik penggunaan internet remaja mengikut tahap pendidikan pada tahun 2011 dan 2012

Tahap pendidikan	Tahun	
	2011	2012
Diploma dan ijazah	39.9%	40.7%
STPM	5.2%	8.1%
Sekolah Menengah	28.4%	46.9%
Sekolah Rendah	0.7%	3.1%

Sumber: Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia pada tahun 2011 dan 2012.

Menyentuh kepada peranan ibubapa,Azizi dan Badrulzaman (2010) mendapati terdapat hubungan yang signifikan antara ciri tingkah laku secara fizikal, verbal dan anti sosial ibubapa yang menyebabkan berlakunya tingkah laku devian remaja. Kajian mereka juga mendedahkan tingkah laku devian dalam kalangan remaja berpunca daripada konflik dan tekanan psikologikal akibat kegagalan remaja untuk melihat keluarga adalah satu persekitaran yang sihat dan boleh memberikan kebahagiaan serta keseronokkan kepada mereka. Kegagalan dalam ikatan kekeluargaan juga menyebabkan terhasilnya perkembangan personaliti negatif dan tingkah laku devian yang merupakan elemen penting dalam kesejahteraan subjektif (Sokol-Katz *et al.*, 1997).

Meskipun terdapat peningkatan capaian komuniti pada masa kini melalui program kerajaan dengan pengguna internet yang semakin meningkat (Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia, 2013) namun peningkatan ini membawa kesan negatif kepada golongan remaja seperti masalah kesihatan mental yang mencatatkan 20 peratus melibatkan golongan kanak-kanak dan remaja kerana melibatkan institusi kekeluargaan yang rapuh (*Utusan Online*,